

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **J. O.**, zastoupen JUDr. Jiřím Císařem, advokátem, se sídlem Hrnčířská 55/14, Ústí nad Labem, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5 - Smíchov, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 5. 2015, č. j. 550 122 2265/44091-Mach, o nesouhlasu Krajského soudu v Ústí nad Labem s postoupením věci,

t a k t o :

K řízení je místně příslušný Krajský soud v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou dne 28. 7. 2015 u Krajského soudu v Plzni se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 28. 5. 2015, č. j. 550 122 2265/44091-Mach, jímž byly zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno rozhodnutí o snížení invalidního důchodu žalobce.

[2] Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 12. 8. 2015, č. j. 16 Ad 89/2015 - 11, postoupil věc Krajskému soudu v Ústí nad Labem. Žalobce podal žalobu ve věci invalidního důchodu, a proto byl podle ustanovení § 7 odst. 1 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu měl žalobce bydliště, popřípadě, v jehož obvodu se žalobce zdržoval. Žalobce byl v době podání žaloby ve výkonu trestu ve Věznici Horní Slavkov, trvalé bydliště má v K., obecným soudem je tak Okresní soud v Kladně, místně příslušným je podle ustanovení § 7 odst. 3 s. ř. s. Krajský soud v Ústí nad Labem.

[3] Krajský soud v Ústí nad Labem nesouhlasil s postupem Krajského soudu v Plzni, a proto dne 3. 9. 2015 věc předložil ve smyslu ustanovení § 7 odst. 5 s. ř. s. Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o místní příslušnosti. K tomu uvedl, že žalobce, byť se v době podání žaloby nacházel ve Věznici Horní Slavkov, má bydliště v K., které je v působnosti Krajského soudu v Praze, neboť do obvodu tohoto soudu patří i Okresní soud v Kladně, jenž je obecným soudem žalobce.

[4] Žalobce ani žalovaná se ve lhůtě stanovené soudem nevyjádřili.

[5] Podle § 7 odst. 3 s. ř. s. „[v]e věcech důchodového pojištění a dávek podle zvláštních předpisů vyplácených spolu s důchody^{1a}) a ve věcech zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, dávek státní sociální podpory, dávek pěstounské péče, dávek pro osoby se zdravotním postižením, průkazu osoby se zdravotním postižením, příspěvku na péči a dávek pomoci v hmotné nouzi je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popřípadě, v jehož obvodu se zdržuje“.

[6] Nejvyšší správní soud skutkově obdobný případ posuzoval již v usnesení ze dne 8. 6. 2004, č. j. Nad 79/2004 - 25, č. 371/2004 Sb. NSS (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na: www.nssoud.cz). Žalobce zde brojil u Krajského soudu v Ostravě žalobou proti rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti o plný invalidní důchod, přičemž uvedl jako adresu věznici, ve které v době podání žaloby vykonával trest odnětí svobody. Krajský soud v Ostravě posoudil svoji místní příslušnost a věc postoupil Krajskému soudu v Ústí nad Labem, v jehož obvodu měl žalobce bydliště. Nejvyšší správní soud následně při předložení věci dospěl k závěru, že místně příslušný byl Krajský soud v Ústí nad Labem. Rozhodující bylo totiž určení místní příslušnosti v souladu s prvním pravidlem v § 7 odst. 3 s. ř. s., podle něhož je třeba za bydliště žalobce jako fyzické osoby považovat místo, kde tato osoba bydlí s úmyslem se zde trvale zdržovat, a druhé pravidlo se mohlo uplatnit pouze tehdy, pokud nebylo možné zjistit místní příslušnost podle pravidla prvního.

[7] Uvedený závěr potvrdil a o nové důvody rozšířil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 20. 3. 2013, č. j. Nad 17/2013 - 16. K pojmu bydliště uvedl, že „[r]ovněž dostupné komentáře občanského soudního řádu k pojmu ‚bydliště fyzické osoby‘, kteréžto určuje její obecný soud, vychází z toho, že bydlištěm se rozumí místo pobytu, tedy místo, ve kterém se daná osoba zdržuje s úmyslem zdržovat se zde trvale. Tento pojem nelze zaměňovat s pojmem ‚trvalý pobyt‘, jež užívají předpisy, které upravují evidenci obyvatel. Rozhodující tedy není, kde je fyzická osoba přihlášena k pobytu a jakou adresu má uvedenu v občanském průkazu či jiném dokladu totožnosti, ale její bydliště skutečné, faktické. Tím je třeba rozumět obec nebo městský obvod, kde daná osoba bydlí s úmyslem se zde trvale zdržovat, tedy kde má byt, rodinu nebo kde pracuje, jestliže zde také bydlí“.

[8] S oběma shora citovanými rozhodnutími se Nejvyšší správní soud ztotožnil rovněž v usnesení 21. 4. 2015, č. j. Nad 87/2015 - 40, kde byl žalobce v době podání žaloby taktéž ve výkonu trestu ve věznici, přičemž Nejvyšší správní soud určil místní příslušnost soudu dle trvalého bydliště žalobce.

[9] Z citované judikatury, jež je plně aplikovatelná i na nyní posuzovaný případ, vyplývá, že pojem bydliště je nutné vykládat ve smyslu místa, kde navrhovatel bydlí s úmyslem se zde trvale zdržovat. Nejvyšší správní soud dále neshledal důvody, proč by se měl odchýlit od své konstantní rozhodovací praxe. Za místo, kde účastník bydlí s úmyslem se zde zdržovat trvale, zpravidla nebude možné pokládat věznici, kde účastník vykonává trest odnětí svobody, což je okolnost na jeho vůli nezávislá a z povahy věci dočasná.

pokračování

[10] Přirozenou součástí pojmu „bydliště“ je skutečnost, že se navrhovatel v místě pobytu zdržuje dobrovolně, jenž je oproti pojmu „trvalý pobyt“ založen na právním uznání faktického stavu (srovnej § 80 odst. 1 věta první zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, s § 10 odst. 1 věta první zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů). Nejvyšší správní soud proto vycházel z toho, že trvalý pobyt žalobce v K. je rovněž místem jeho bydliště, neboť ze spisu nevyplývá nic, z čeho by bylo možné usuzovat jinak. Okolnost, že se žalobce t. č. zdržuje ve Věznici Horní Slavkov, proto nemá na určení místní příslušnosti vliv.

[11] S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud nesouhlas Krajského soudu v Ústí nad Labem s postoupením věci důvodným, a proto rozhodl podle § 7 odst. 5 s. ř. s. tak, že k řízení je místně příslušný Krajský soud v Praze. Tímto rozhodnutím Nejvyššího správního soudu jsou soudy vázány.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. září 2015

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu